

bestandig at maatte være parat til at udfylde dette Mellemrum, og det er først ved Anlæget af endnu flere Forter; at man vil kunne opnaa, hvad der er udtalt som den usfravigelige Hensigt med Flaadeudviklingen, at besri en Del af Flaaden fra bestandig at ligge fastkæntet til Kjøbenhavn og gjøre det muligt for den at opfylde de andre og vigtigere Formaal, man har tilkænt den paa andre Kanter af Landet. Men jeg skal ikke opholde mig herved. Det er min Overbevisning, at Planens Gjennemførelse vil lede til langt større Summer; men lad os blive staaende ved, at det dreier sig om et Beløb af 80—100 Millioner Kroner, saa er dette for mig allerede et Beløb, som gaar saa overordentligt langt ud over, hvad der med nogen Grund kan kræves af vore Finantser til Forsvarsvæsenet, at jeg allerede af den Grund vilde være nødsaget til at negte Forslaget min Stemme. Man er bleven saa vant til at tale om Millioner; men Betydningen af en Million er for Mange saa overordentlig værstelig at fatte, at man har langt større Væthed ved at gjøre det indlysende, hvor uhensigtsmæssigt, hvor uøkonomisk det vilde være at anvende et Par Hundrede eller et Par Tusinde af Rigsdaler til et vist Formaalet Opnaaelse, end at gjøre det klart, hvor uhensigtsmæssigt det vilde være at anvende 100 Millioner paa et saadant Foretagende. Et æret Medlem, der sidder i min Nærhed (Kier), gjorde i Gaar opmærksom paa, at vor finansielle Stilling var i Dieblisset saa gunstig, at vi i Løbet af de sidste 3 Aar skulle have haft en Formuefremgang, som han ansatte til 26 Millioner Kroner. Det var nu, som jeg tror, fuldkommen urigtigt; det beror sikkert paa en Misforstaaelse med Hensyn til den Maade, hvorpaa Opgjørelsen er foretaget. Ved at foretage Opgjørelsen paa en rigtig Maade tror jeg, at man vel vil komme til en meget betydelig Fremgang, men paa ingen Maade til et saa kolossalt Tal. Jeg antager, at 16 Millioner Kr. omtrent vil være det, som man vil kunne angive som den endelige Formuefremgang i de sidste 3 Aar. Naar man nu antager dette, maa det dog erindres, at det vilde være i højeste Grad besynderligt, om man vilde forudsætte, at vi ogsaa fremdeles skulde beholde saa gunstige Aar, at en saa heldig Fremgang vilde vise sig bestandig for et længere Tidsrum. Vi maa dog huske paa, at det ikke er saa længe siden, at vi vare meget fortrolige med den Tilstand at bevæge os under Deficiter. Jeg kan i det Mindste tydelig erindre den Dag, da en Finantsminister udvillede for os, hvorledes det med Hensyn til Statsklassens Tilstand da var paatrængende nødvendigt at paalægge en Indkomsskat, for at vi kunde afholde vore Udgifter. En saadan Tid kan man vente kan indtræde igjen. Gaa vi tilbage og se paa hele Rækken af de forbigangne Aar, er det ikke Lidet, som endnu skal søges dækket, for at vi igjen kunne komme tilbage til en Stilling som den, vi

tidligere have indtaget. Hvis jeg gaar en 14 a 15 Aar tilbage og ser paa, hvorledes vi dengang stode, vil det vise sig, at vi stode ikke saa lidet gunstigere, ikke saa Millioner bedre end nu efter disse gunstige Aar, og hvilkenomhelst Beregning, man end lægger til Grund med Hensyn til Bestaaenheden af Jernbaneaktivet, vil det dog være i allerhøjeste Grad urigtigt og usorgfaldigt at gjøre Regning paa, at vi en ubegrænset Fremtid — jeg siger i en ubegrænset Fremtid, thi det maa dog være en overordentlig lang Tid, i hvilken Overfludet skulde løbe vp til at dække 100 Millioner — skulde vedblive at leve under saa gunstige Forhold. Og naar man uafslædelig taler om, at Indtægterne nu ere stagne saa betydelig, hvilket jo Alle vide væsentlig hænger sammen med den stigende Solbindtægter, saa synes det mig paa den anden Side, at det dog tillige maa bringes i Erindring, at Pengenes Værdi er aftagen saa betydelig, og at det altsaa er en ligefrem Nødvendighed, at vi ere beredte paa at maatte udgive et betydeligt større Beløb for at kunne dække de Udgifter i Fremtiden, som svare til dem, vi hidtil have afholdt. Det gaar ikke an evindeligt at udsætte f. Ex. Spørgsmaalet om, hvorledes Statens hele Embedsstand skal lønnes. Den tarvelige Uffindelse med høist utilstrækkelige Lønningstillæg, hvormed vi hidtil have hjulpet os igjennem, kunne vi ikke blive ved med at anvende. Der er saaledes mangfoldige Retninger, i hvilke forsøgede Udgifter kunne med Nødvendighed fordre Dækning af de forsøgede Indtægter, ikke at tale om, at der i mangfoldige andre Retninger vil være rig Leilighed til at anvende det Overflud, som man vil være i Stand til at opspare i de gunstige Aar, om hvilke man ikke veed, hvorlænge de vilde blive ved. Lad Dem erindre om, at 100 Millioner, nei 80 til 100 Millioner — jeg nævner med Forsæt det lavere Tal med, for at Enhver kan tage Hensyn til en saa snæver Begrænsning, som han tror det muligt at fasthelde — efter den sædvanlige naturlige Rentefod, som i vore Dage er 5%, give en aarlig Rente af 4 a 5 Millioner Kr. Det er altsaa hvert Aar 4 a 5 Millioner Kr., ikke for et vist Antal Aar, men til Evighed er det 4 a 5 Millioner Kr. aarlig, hvormed vi skulde belemlre vort Budget, hvis vi gaa ind paa Gjennemførelsen af denne Plan. Naar man vil se efter, hvad der af 4—5 Millioner Kr. aarlig kan præsteres med Hensyn til Undervisningsvæsenet, med Hensyn til Kommunikationsmidlerne eller med Hensyn til Fremme af alle andre Interesser, saa tror jeg, at man vil danne sig en noget anden Forestilling om, hvilket finantsielt Offer det er, man tror at kunne opfordre os til at gjøre. Lad mig endnu tilføje en eneste Bemærkning, som nærmest vedrører den finansielle Side af Sagen. Der er af Mange gjort opmærksom paa — ikke her, men i det andet Thing — hvorledes Frankrig efter den sidste ulykkelige Krig, hvori det for